

Transport wodny śródlądowy w Polsce w 2019 r.

28.07.2020 r.

8,4%

 Spadek przewozów ładunków
w porównaniu z 2018 r.

Układ i długość śródlądowych dróg wodnych w Polsce od lat utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

Czynnikiem, który ma bezpośredni wpływ na wielkość przewozów ładunków i pracę przewozową w żegludze śródlądowej jest między innymi stan dróg wodnych. Niekorzystne warunki nawigacyjne determinują podstawowe parametry konstrukcyjne taboru, tj. stosunkowo małą ładowność barek. Przekłada się

to bezpośrednio na wolumen przewożonych ładunków. Od 2016 r. ilość ładunków przewiezionych przez polskich armatorów żeglugą śródlądową ulega systematycznemu zmniejszeniu. Dotyczy to zarówno przewozów realizowanych w transporcie krajowym jak i międzynarodowym.

Śródlądowe drogi wodne

Głównymi czynnikami determinującymi efektywność transportu wodnego śródlądowego są użegłownienie dróg wodnych i dostosowanie ich warunków nawigacyjnych do poziomu właściwego dla dróg wodnych o znaczeniu międzynarodowym.

Wykres 1. Struktura eksploatowanych śródlądowych dróg wodnych w Polsce w 2019 r.

Długość sieci śródlądowych dróg wodnych w Polsce w 2019 r. wyniosła 3722 km (o 68 km więcej niż przed rokiem), z czego 2512 km stanowiły uregulowane rzeki żeglowne, 622 km – skanalizowane odcinki rzek, 334 km – kanały, a 255 km – jeziora żeglowne. Eksploatowanych przez żeglugę było 3513 km (94,4%) dróg żeglownych. Wymagania stawiane drogom o znaczeniu międzynarodowym¹ (klasy IV i V) w 2019 r. spełniało w Polsce 5,5% długości dróg wodnych (206 km). Pozostałą sieć dróg wodnych tworzą drogi o znaczeniu regionalnym (klasy I, II i III), których łączna długość w 2019 r. wyniosła 3516 km.

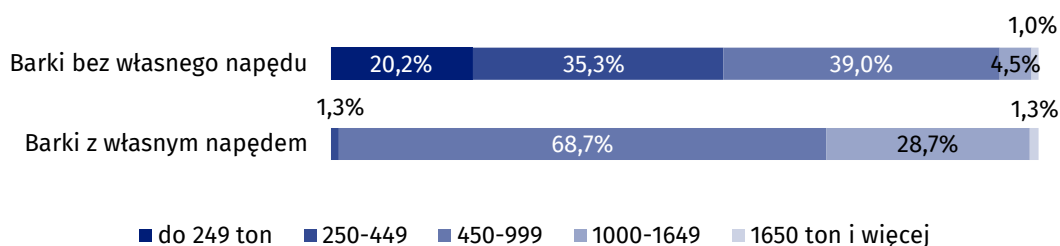
¹ Klasyfikacja śródlądowych dróg wodnych zatwierdzona przez Europejską Komisję Gospodarczą ONZ i EMCT w 1992 r.

Tabor żeglugi śródlądowej

W Polsce w 2019 r. liczba pchaczy oraz holowników stanowiących tabor holowniczy żeglugi śródlądowej wyniosła 179 sztuk, tj. o 22 mniej niż w roku poprzednim. Tabor pasażerski liczył 130 jednostek, tj. o 7 więcej niż rok wcześniej. Zmniejszyła się liczba barek z własnym napędem – o 9 jednostek (do 80) oraz liczba barek bez własnego napędu (barki do pchania) – o 60 jednostek (do 402). W strukturze rodzajowej taboru barkowego dominują jednostki wykorzystywane w systemie pchanym (83,4% ogółu taboru barkowego), którymi w 2019 r. przewieziono 2616,1 tys. ton ładunków (55,9% ogółu towarów przetransportowanych żeglugą śródlądową). W grupie taboru barkowego przeważały jednostki pływające o niższych parametrach konstrukcyjnych, wymagające niższych norm technicznych infrastruktury wodnej.

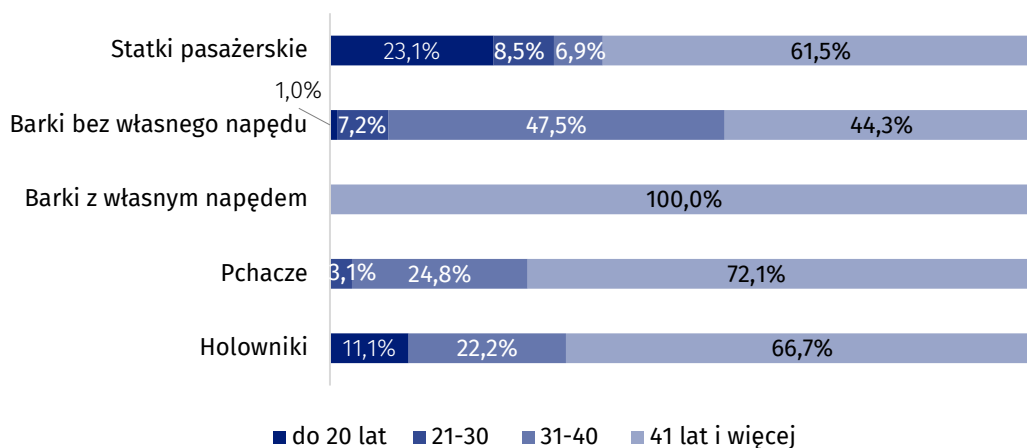
Ponad 83% taboru barkowego stanowią jednostki bez własnego napędu, przy czym blisko połowę z nich wyprodukowano w latach 1949-1979

Wykres 2. Struktura taboru barkowego żeglugi śródlądowej według grup ładowności w 2019 r.

Większa część taboru żeglugi śródlądowej jest zdekapitalizowana i wymaga odtworzenia. Jego wiek znacznie przekracza normatywny okres użytkowania, a dalsza eksploatacja możliwa jest jedynie dzięki stałej modernizacji. Według danych za 2019 r. większość wykorzystywanych pchaczy (72,0%), niemal połowa barek do pchania (44,3%) oraz wszystkie barki z własnym napędem zostały wyprodukowane w latach 1949-1979.

Wykres 3. Struktura wiekowa taboru żeglugi śródlądowej w 2019 r.

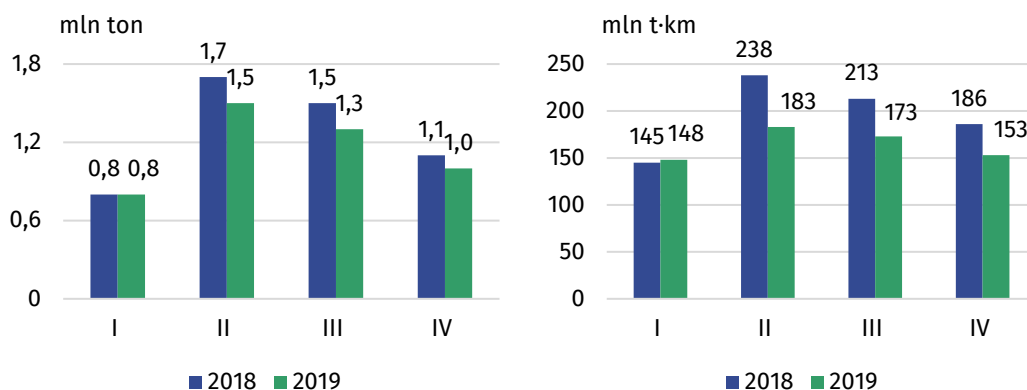

Przewozy w żegludze śródlądowej

Niedostateczne zagospodarowanie dróg żeglownych w Polsce, zarówno pod względem charakteru (rzeki skanalizowane, swobodnie płynące, kanały), jak i parametrów żeglugowych (wymiary śluz, głębokość i szerokość szlaku, wysokości mostów) wpływa na specyfikę żeglugi śródlądowej i powoduje, że nie odgrywa ona znaczącej roli w polskim systemie transportowym. W 2019 r. żeglugą śródlądową przetransportowano 4680,9 tys. ton ładunków, a w ujęciu pracy przewozowej wykonano 655,8 mln t·km. Wartości te były mniejsze niż przed rokiem odpowiednio o 8,4% i 16,2%. Największy spadek przewozów ładunków w skali roku odnotowano w III kwartale (o 14,2%), a wykonanej pracy przewozowej – w II kwartale (o 23,0%).

Udział transportu śródlądowego w przewozach ładunków ogółem w latach 2000-2019 zmniejszył się z 0,8% do 0,2%

Wykres 4. Przewozy ładunków żeglugą śródlądową według kwartałów

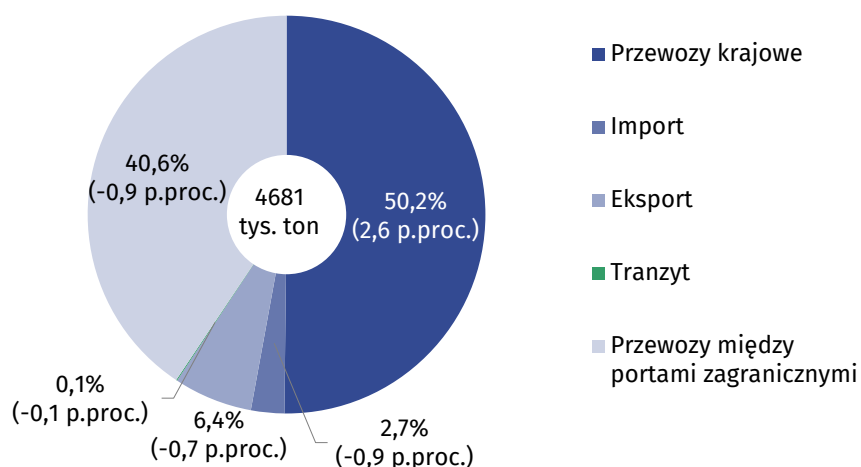

W 2019 r. średnia odległość przewozu 1 tony w transporcie międzynarodowym wyniosła 252,8 km (przed rokiem – 256,2 km), a w transporcie krajowym – 28,2 km (odpowiednio 39,8 km). W porównaniu z 2018 r. w transporcie krajowym odnotowano zmniejszenie przewozów ładunków o 3,4% (do 2348,5 tys. ton) oraz pracy przewozowej o 31,7% (do 66,1 mln t·km). Miało na to wpływ spadek przewozów ładunków z grupy węgiel kamienny i brunatny, ropa naftowa i gaz ziemny.

W skali roku średnia odległość przewozu 1 tony ładunku zmniejszyła się zarówno w transporcie międzynarodowym, jak i krajowym

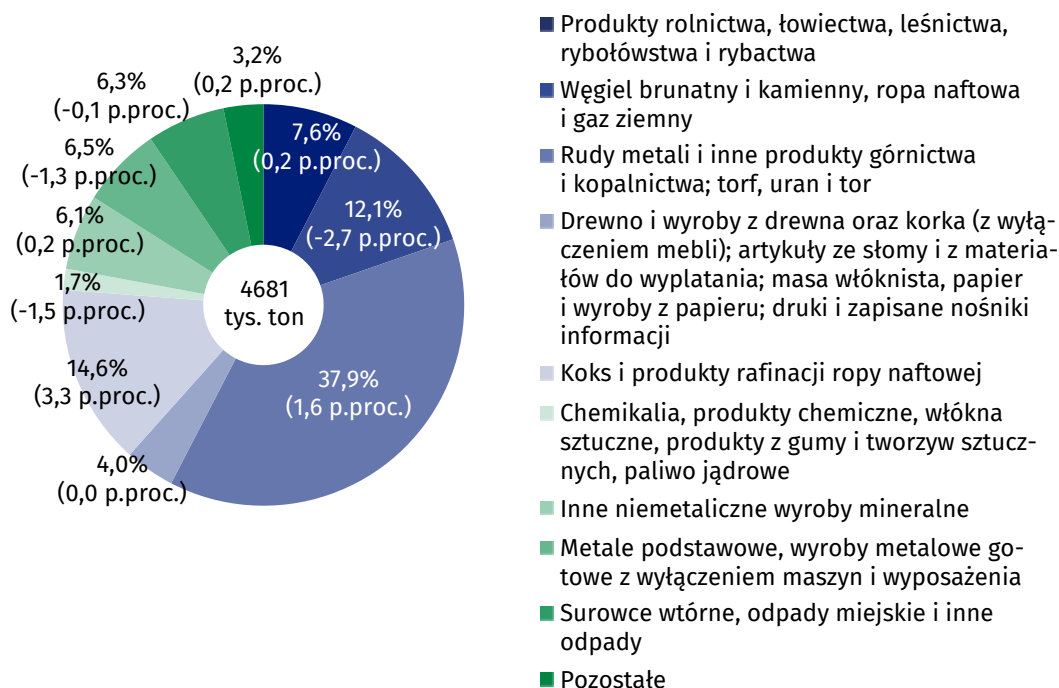
Blisko połowa przewozów towarów zrealizowanych żeglugą śródlądową przez polskich armatorów odbyła się w ramach transportu międzynarodowego (49,8%). W skali roku odnotowano spadek wielkości przewozów między portami zagranicznymi (o 10,2%), mimo to ich udział w transporcie międzynarodowym ogółem był dominujący i w 2019 r. wyniósł 81,6% (wzrost o 2,4 p. proc.). Zmniejszyły się przewozy ładunków eksportowanych (o 17,6%) oraz przewozy ładunków importowanych (o 30,5%). Eksport stanowił 12,9 % ogółu przewozów międzynarodowych, a głównym jego kierunkiem były Niemcy. Udział przewozów w tej relacji wyniósł 87,9% całego eksportu towarów drogami śródlądowymi.

Wykres 5. Struktura przewozów ładunków żeglugą śródlądową według kierunków w 2019 r. i jej zmiany w stosunku do roku poprzedniego

W strukturze przewożonych ładunków w 2019 r., podobnie jak w latach poprzednich, dominowały towary z grupy rudy metali i inne produkty górnictwa i kopalnictwa; torf, uran i tor (37,9%).

Wykres 6. Struktura przewozów ładunków żeglugą śródlądową według głównych grup ładunków w 2019 r. i jej zmiany w stosunku do roku poprzedniego

W 2019 r. w ruchu turystycznym 130 statki pasażerskie żeglugi śródlądowej przewiozły łącznie 1361,6 tys. osób, tj. o 2,4% mniej niż przed rokiem.

Liczba osób przewiezionych statkami pasażerskimi żeglugi śródlądowej zmniejszyła się w skali roku o 2,4%

Tablica 1. Przewozy pasażerów żeglugą śródlądową

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019
Liczba miejsc pasażerskich	10926	12018
Liczba pasażerów	1395306	1361592
Liczba pasażerokilometrów	18350919	17548533
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	13	13

Transport śródlądowy pozostaje jedną z najbezpieczniejszych gałęzi transportu, głównie poprzez niemal całkowite oddzielenie przewozów towarowych od pasażerskich. W 2019 r. w rejestrach wypadków żeglugowych prowadzonych przez właściwe urzędy żeglugi śródlądowej odnotowano 5 wypadków, przy czym żaden z nich nie był związany z przewozem ładunków niebezpiecznych.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Szczecinie
Katarzyna Dmitrowicz-Życka
Tel: 91 459 77 00

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Banaszek
Tel: 695 255 011

Wydział Współpracy z Mediami

Tel: 22 608 34 91, 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

www.stat.gov.pl

[@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)

[@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)

Powiązane opracowania

[Transport wodny śródlądowy w Polsce w 2018 r.](#)

[Żegluga śródlądowa w Polsce w latach 2014-2017](#)

[Transport – wyniki działalności w 2018 roku](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Dziedzinowe Bazy Wiedzy -> Transport i łączność](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Drogi wodne śródlądowe](#)

[Tabor żeglugi śródlądowej](#)

[Tabor holowniczy żeglugi śródlądowej](#)

[Tabor barkowy żeglugi śródlądowej](#)

[Przewozy ładunków żegluga śródlądową](#)

[Przewozy ładunków żegluga śródlądową w transporcie międzynarodowym](#)

[Przewozy pasażerów żegluga śródlądową](#)

[Praca przewozowa przy przewozie ładunków żegluga śródlądową](#)

[Praca przewozowa przy przewozie pasażerów żegluga śródlądową](#)